

Diario de Mallorca

EDITORIA BALEAR S. A. DL. PM 261/1958 - ISSN 1131 - 9518

DIFFUSIÓ
CONTROLADA POR

► DIRECCIÓ DE DIARI DE MALLORCA
C/ Puerto Rico 15 (Nou Llevant) - 07006 - Palma
Centralita: 971 170 300 ☎ Venta premsa i subscripció: 971 170 323
Fax redacció: 971 170 301 Fax publicitat: 971 170 307
► INCA: C/ Vidal 5 ☎ 971 505 851
► MANACOR: C/ Juan Llitres 7-1 ☎ 971 554 850

Directora: Maria Ferrer Oliver

Subdirectora: Marisa Gofit

Adjunto a la direcció: Matías Vallés

Redactors jefes: Mateu Ferrer, Pilar Garcés (Opinió / Palma)
i Miguel Vicens (Coordinador multiplataforma)

Jefes de secció: Ricard Cabot (Deportes), Xavier Peris (Sucesos) i Raül Sanz (Preimpresión)

Coordinadors: Jaume Bauzá (Mallorca), Elena Vallés (Sociedad y Cultura), Rosa Ferriol (Part Forana)

Gerente: Sebastián J. Oliver. Gerente adjunto: Jordi Lladó.

Director comercial: Guillem Nicolau. Director de publicitat: Antoni Calafell.

Jefe de sistemas: Antonio Amengual

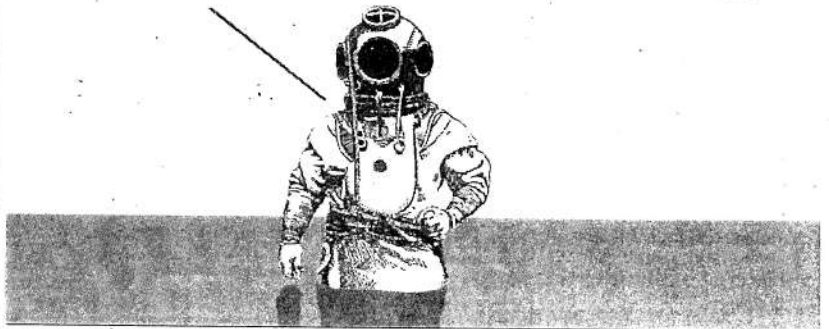
ADAPTADO A LA PROTECCIÓN DE DATOS POR PRODAT

Todos los derechos reservados. Prohibida toda reproducción a los efectos del artículo 32.1, párrafo segundo, LPI. Esta publicación no puede ser reproducida, ni en todo ni en parte, ni registrada en, o transmitida por, un sistema de recuperación de información, en ninguna forma ni por ningún medio, sea mecánico, fotoquímico, electrónico, magnético, electroóptico, por fotocopia, o cualquier otro, sin el permiso previo por escrito de la editorial.

LA TIRA

POR FERNANDO MONTECRUZ

NO ESTOY BUSCANDO UN BARCO HUNDIDO. ESTE TRAJE ES PARA PODER BAÑARME ENTRE LAS MEDUSAS, LAS CACAS, LAS MEADAS, LOS MICROPLÁSTICOS Y LOS VERTIDOS...

Este diario respeta en todo momento la libertad de expresión de sus colaboradores. Por eso sus artículos reflejan únicamente ideas personales.

LA OPINIÓN DEL PERIÓDICO SOLAMENTE SE MANIFIESTA EN SUS ARTÍCULOS EDITORIALES.

Opinió

A Balears el turisme de masses és una realitat des de fa dècades, però no és fins els darrers anys en que els conceptes turisme i massificació surten més sovint associades. I aquí es genera un conflicte entre els que pensen que s'ha de posar fre a la massificació, i els que defensen a capa i espasa el "vivim del turisme" com a principal únic manament a complir.

El que sí està clar és que en els darrers anys el nivell de vida i la qualitat de vida dels illencs ha anat disminuint. Els que vivim a Balears ja no ens considerem afortunats com a finals del segle XX, però a l'altra banda de la mar segueixen pensant que som una comunitat de rics i així actuen. Basta en veure el pes dels nostres polítics (de qualsevol signe) als organismes estatals, el REB que no arriba mai o a la llista de promeses incomplertes per uns i altres. Està clar que si la situació ha de millorar amb la intervenció del Govern central, podem esperar d'asseguts.

És per això que la situació l'hem d'afrentar nosaltres amb els nostres recursos, i per començar el que hem de reconèixer, tots, és que tenim un problema de sostenibilitat. No val dir, com va fer la presidenta Armengol en el seu moment, que la massificació associada al turisme "és una situació conjuntural, no estructural", quan es va repetint i empitjorant any rere any. El que tampoc es pot fer és prendre decisions basades en percepcions, en idearis polítics, en interessos sectorials o en idees romàntiques. El que es necessita són indicadors fiables, a l'abast de tothom i internacionalment reconeguts, perquè el que aquí ens estam jugant és la subsistència de la nostra comunitat, tant l'actual com, sobretot, la de les futures generacions, és a dir, la sostenibilitat. És aquest un debat que ja s'hauria d'haver plantejat fa temps, quan diverses accions ja apuntaven que s'havia sobrepassat la sostenibilitat. Recordem quan arribaven vaixells d'aigua, o quan començarem a dependre de cables submarins, sense oblidar que a Son Reus hi ha una muntanya de cendres que amenaça en sobrepassar el Puig Major.

► Ara bé, quins àmbits haurien d'abastar els indicadors i quins podrien ser? Aquest tema ja ha estat tractat pel

TURISME, SOSTENIBILITAT I INDICADORS

Lluís Vallcaneras

Col·laborador del CES

col·lectiu Alternatives (veure: www.col·lectiualternatives.cat), i la seva proposta de síntesi d'indicadors de sostenibilitat, prou assenyada i justificada, conclou que els àmbits a tractar són cinc: l'econòmic, el laboral, el social, el mediambiental i el de governança.

► **A l'àmbit econòmic, que sembla l'únic** existent quan parlem de qualsevol font d'ingressos, s'hauria de tenir en compte la renda o PIB per càpita, mesurat en euros per càpita, amb l'objectiu de tenir una mesura global d'eficiència o rendiment econòmic per, almanco, poder comparar amb la mitjana espanyola. Si ho féssim, ens adonaríem que a Balears aquest indicador ha anat decreixent des de la dècada dels vuitanta, i això és un senyal inequívoc que més turisme no és sinònim de major rendiment econòmic.

A l'àmbit laboral s'hauria de comptar amb l'índex de qualitat del treball (IQT), un indicador calculat a partir de 38 indicadors, que pretenen mesurar vuit dimensions de la situació laboral de totes les comunitats autònomes. Amb aquest indicador es persegueix l'objectiu de tenir una visió més ampla del mercat de treball que els indicadors estàndard, basats en nivells d'ocupació i atur, nivell de renda i benestar social. Amb l'índex de qualitat del treball es tindrien també en

compte aspectes importants com la sinistralitat laboral, la conflictivitat o la discriminació per raons de sexe o edat. Aquests aspectes, estudiats per separat, no ens donen una idea de conjunt, cosa que sí fa l'IQT.

A l'àmbit social es defineix un índex de benestar social (IBS), el qual té en compte 14 indicadors agrupats en tres dimensions: renda, treball i educació. Aquest índex complementaria l'IQT. Per fer-nos una idea del nivell de benestar social no basta donar dades del PIB, renda per càpita o afiliacions a la Seguretat Social, sens dubte importants, sinó que també es considera pobresa la manca d'accés a l'educació o a l'habitatge, per exemple. Tots aquests i d'altres aspectes queden englobats en l'IBS.

► **I arribam a l'àmbit clau:** el mediambiental, sense el qual no seria possible un desenvolupament turístic. Els que dia rere dia ens repeteixen el mantra de "vivim del turisme", s'obliden sovint que en realitat vivim del nostre (fins ara) privilegiat medi natural, essent-ne el turisme una conseqüència. Si això ho haguéssim tingut clar des d'un principi, segurament no hauríem arribat als excessos d'avui, que per molt que els neguem, seguiran aquí a fora i en augment. Però el cas és que hem arribat on hem arribat i s'ha de redreçar la situació d'alguna manera, i aquí apareixen els indicadors mediambientals. En aquest àmbit el col·lectiu Alternatives fa la proposta de cinc línies d'indicadors: la compatibilitat dels fluxos materials (quantitat i tipologia de recursos materials que consumim), la compatibilitat dels fluxos físics d'energia (consumida, intercanviada i retornada), els comptes d'emissions a l'atmosfera gasos

efecte hivernacle, precursors de l'ozó, etc.), els comptes de l'aigua (s'estudia apart per la seva singularitat), els comptes dels residus (quantitat, tipologia, tractament, etc.) i els comptes territorials. L'objectiu seria, a mig o llarg termini, agrupar tota aquesta informació en un sol indicador mediambiental el qual ens pogués informar, a primer cop d'ull, si el nostre medi natural millora o no.

I arribam al darrer bloc: els indicadors de bon govern, que s'estableixen en quatre blocs: la qualitat del govern, les relacions amb la ciutadania, la funció pública i la digitalització a les administracions i ens públics. El seu objectiu seria determinar l'eficiència de l'estructura administrativa, la de presa de decisions als ens públics i la rendició de comptes de la gestió realitzada. Els quatre àmbits anteriors (econòmic, social, laboral i mediambiental) queden en un no res si no funcionen els indicadors de bon govern, i tot apunta a que, amb les mires d'immediates dels partits polítics actuals, qualsevol proposta d'indicadors a mig o llarg termini tenen molts de punts d'acabar a dins d'un calaix. Es requereix valentia i altura de mires per incorporar tot el que aquí s'exposa a un ideari polític, taó per la qual tenim poca fe en que alguna formació se'n faci resò.

► **Podríem pensar que es tracta d'una** tasca, sinó impossible, sí molt difícil. Però el tema dels indicadors no és nova, i a Balears tenim un precedent: el dictamen 5/2007 sobre el sistema d'indicadors de sostenibilitat per a la gestió de la zona costanera balear, emès pel Consell Econòmic i Social. I parlem de sostenibilitat, perquè agradi o no als "creadors de riquesa" insistirem en que no és possible parlar de competitivitat sense haver establert abans una estratègia a llarg termini basada en la sostenibilitat. Només d'aquesta manera es poden mantenir els estàndards de benestar social que tot desitgem. El propi Consell Econòmic i Social ja ha demostrat que és una bona eina elaborar tasques semblants. Per tant ja sabem que disposem a les illes amb coneixements científics i capacitat d'establir mecanismes eficients de governança abastament per proposar polítiques de sostenibilitat... ara falta la capacitat política.

Està clar que si la situació ha de millorar amb la intervenció del Govern central, podem esperar d'asseguts